

Seat No. : _____

TG-105

B.A. Sem. - I
May-2013

Core 101 Philosophy Logic - I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) અભિવ્યંજક અને પ્રવર્તક ભાષાને સમજાવો. ૭
અથવા
નિગમનલક્ષી અનુમાનને સમજાવો.
(બ) લક્ષણના હેતુઓ સમજાવો. (બે) ૭
અથવા
સ્વનિર્મિત અને કોશીય લક્ષણને સમજાવો.
૨. (અ) વસ્તુનિર્દેશક અને ગુણનિર્દેશક લક્ષણને સમજાવો. ૭
અથવા
પર્યાયવાચક અને ક્રિયાનિર્દેશક લક્ષણને સમજાવો.
(બ) ન્યાય દર્શન મુજબ જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ સમજાવો. ૭
અથવા
સ્વાર્થાનુમાન અને પરાર્થાનુમાનને સમજાવો.
૩. ટૂંકનોંધ લખો : ૧૬
(અ) વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાન અથવા સત્યતા અને પ્રામાણ્ય
(બ) સૈદ્ધાંતિક લક્ષણ અથવા અનુકૂલન લક્ષણ
(ક) ઉદાહરણ દ્વારા લક્ષણ અથવા દર્શક લક્ષણ
(ડ) પૂર્વવત્- શેષવત્ અથવા સામાન્યતોદષ્ટ
૪. નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : ૧૨
(૧) તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.
(૨) ભાષાના કાર્યોના નામ આપો.
(૩) હેત્વાભાસોના નામ આપો.
(૪) લક્ષણ આપવાની રીતોના નામ આપો.
(૫) લક્ષણના હેતુઓના નામ આપો.
(૬) લક્ષણના પ્રકારોના નામ આપો.

૫. (અ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) ભાષાનું _____ કાર્ય કર્મ કરવા પ્રેરે છે.
- (૨) ભાષામાં મુખ્ય કાર્યોની સંખ્યા _____ છે.
- (૩) કારણ પરથી કાર્યનું અનુમાન એ _____ અનુમાન છે.
- (૪) એક જ વર્ગમાં સમાવેશ પામતી બે વ્યક્તિઓ _____ દ્વારા અલગ પડે છે.
- (૫) વધતો જતો ગુણનિર્દેશક એ _____ જતો વસ્તુનિર્દેશક છે.
- (૬) _____ અને _____ એ દલીલ (અનુમાન)ના બંધારણીય ઘટકો છે.
- (૭) અનુમાનના પ્રકારો મુખ્ય _____ દૃષ્ટિએ પડે છે.

(બ) નીચેના બંને જૂથોના જોડકાં ગોઠવો :

૭

અ	બ
(૧) કારણ પરથી કાર્યનું અનુમાન	(a) પરાર્થાનુમાન
(૨) પંચાવયવી અનુમાન	(b) હેત્વાભાસ
(૩) બાધિત	(c) પૂર્વવત્ અનુમાન
(૪) મનોવલણો પર અસર પહોંચાડનાર લક્ષણ	(d) વ્યાપ્તિલક્ષી દલીલ
(૫) સત્યતા	(e) લોગોસ
(૬) ભાષા અને વિચારણા	(f) વિધાન
(૭) સંભવિતાર્થ સંબંધ	(g) અનુકૂલન લક્ષણ

Seat No. : _____

TG-105

B.A. Sem. - I

May-2013

Core 101 Philosophy Logic - I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain the Expressive and Directive Language. 7
OR
Explain the Deductive Inference.
- (b) Explain the purposes of Definition (two). 7
OR
Explain the Stipulative and Lexical definition.
2. (a) Explain the denotative and connotative definition. 7
OR
Explain the synonymous and operational definition.
- (b) Explain the classification of knowledge given by Nyaya system of Philosophy. 7
OR
Explain the Svathanumana and Parathanumana.
3. Write short notes : 16
- (a) Inductive inference
OR
Truth and Validity
- (b) Theoretical Definition
OR
Persuasive Definition
- (c) Definition by Example
OR
Demonstrative Definition
- (d) Purvavat Sheshavat
OR
Samanyatodrishta

4. Give answers in **one** of **two** sentences of the following questions : 12
- (1) Give a definition of Logic.
 - (2) Give a name function of Language.
 - (3) Give a name of Hetvabhas.
 - (4) Give a name of Techniques for Defining.
 - (5) Give a name of purposes of Definition.
 - (6) Give a name of Types of Definition.

5. (a) Fill in the blanks of the following : 7
- (1) _____ function of language prompts one to do something.
 - (2) The total number of the main function of language are _____.
 - (3) The conclusion effect from cause is a _____ anumana.
 - (4) Two members of the same class can be differentiated by _____.
 - (5) When connotation increases, the denotation _____.
 - (6) _____ and _____ are the structured elements argument.
 - (7) There are main _____ types of arguments.

- (b) Match the following both groups : 7

(A)	(B)
(1) Inference of effect on the basis of cause	(a) Pararthanumana
(2) Five-fold inference	(b) Hetvabhasa
(3) Badhita	(c) Purvavat-Anumana
(4) Definition which affects Psychological approach	(d) Inductive Argument
(5) Truth	(e) Logos
(6) Language and thinking	(f) Proposition
(7) Relation of probability	(g) Persuasive definition
-